

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3133/2018. (IV. 19.) AB HATÁROZATA

alkotmányjogi panasz elutasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.21.537/2016/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] Az indítványozó (Társaság a Szabadságjogokért Egyesület) jogi képviselője útján (dr. Hüttl Tivadar ügyvéd, 1136 Budapest, Tátra utca 15/B) alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz előzményeként az indítványozó 2015. február 13-án adatigénylással fordult a Nemzeti Egészségfejlesztési Intézethez. Kérte, hogy bocsássák rendelkezésére mindazon anyagoknak az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 15/B. § (3) bekezdésében foglalt előzetes szakmai értékelés, valamint új pszichoaktív anyaggá minősítését követő kockázatértékelése során keletkezett dokumentumokat, amelyeket a kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal, valamint az új pszichoaktív anyagokkal végezhető tevékenységekről, valamint ezen anyagok jegyzékre vételéről és jegyzékeinek módosításáról szóló 66/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) hatálybalépése óta értékelt az Országos Addiktológiai Centrum, beleértve az egyes anyagok előzetes szakmai értékelésének a magyar hatóságok és szakértői intézmények általi vizsgálatát, a kockázatértékeléshez bekért szakértői válaszlapokat, és a kockázatértékelés eredményeit összefoglaló dokumentumokat egyaránt. A Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet azonban az adatszolgáltatást az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 27. § (5) bekezdésére hivatkozva megtagadta.
- [3] Az indítványozó ezt követően az Infotv. 31. §-a alapján keresetet terjesztett elő. Kérte a bíróságot, kötelezze az alperes Nemzeti Egészségfejlesztési Intézetet, hogy az adatigényt teljesítse (az elsőfokú bírósági „tárgyaláson pontosított felperesi igény a folyamatban lévő értékelések adatait nem érintette”).
- [4] Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 8.P.21.761/2015/7. számú ítéletével az indítványozó keresetét érdemben elutasította. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.192/2015/4/II. számú jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Majd az indítványozó felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria Pfv.IV.21.537/2016/4. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [5] A jogerős ítélet szerint: „[a] perbeli esetben a Fővárosi Ítéltábla a fenti adatelv szem előtt tartása mellett arra a meggyőződésre jutott, hogy indokolt a teljes döntéselőkészítő folyamat nyilvánosságának a kizárása, miután a felperes által igényelt dokumentumok speciális jellegére tekintettel a teljes előzetes szakmai értékelés és a pszichoaktív anyaggá minősítést követő kockázatértékelés, az ahhoz bekért szakértői válaszlapok és a kockázatértékelés eredményeit összefoglaló dokumentumok az Országos Addiktológiai Centrum által értékelt kémiai anyagok vonatkozásában teljes egészében olyan érdemi kapcsolatban állnak a hivatkozott döntéshozatallal, amely teljes körűen indokolja a nyilvánosság korlátozását, az illetéktelen befolyástól mentes, független és hatékony szakértői munka biztosításának védelmét.”
- [6] A Fővárosi Ítéltábla úgy ítélte ezért meg, hogy a döntéshozatali eljárás dokumentumainak tartalmához való hozzáférés az Infotv. 27. § (6) bekezdése alapján korlátozható. Felülvizsgálati ítéletében a Kúria az Infotv. 27. § (5)–(6) bekezdésére tekintettel rögzítette: „helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy a konkrét esetben a bíróság általi érdekmérlegelésre van szükség”.
- [7] A Kúria álláspontja szerint „a kiadni kért adatok speciális mivoltára figyelemmel valóban indokolt az egyébként kivételes nyilvánosság-korlátozás. A Kúria szerint is fennáll annak reális lehetősége (veszélye), hogy a kibonta-

kozó nyilvános szakmai vita az adott igen érzékeny területen óhatatlanul külső nyomás alá helyezi a szakmai vélemények kidolgozásában érintett személyeket és ez valóban alkalmas lehet arra, hogy az alperesi közfeladatot ellátó szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztesse. A kábítószeres, illetve az azzal azonosan minősülő pszichotróp, vagy pszichoaktív anyagok megítélése olyan kivételesen speciális terület, amelyek nemcsak legális érdekek ütközésével járhatnak, valamint figyelemmel kell lenni arra is, hogy a döntést előkészítő munka eredménye rendszeresen nyilvános jogszabályi rendelkezésekben egyébként is manifesztálódik, továbbá az érintett anyagok listája folyamatosan változik, bővül, átalakul. Mindezen körülményekre figyelemmel a Kúria úgy ítélte meg, hogy az összes körülmény helyes mérlegelésével jutott a jogerős ítélet arra a következtetésre, hogy a jelen esetben kivételesen az adat kiadásának megtagadása indokolt volt.”

- [8] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria Pfv. IV.21.537/2016/4. számú ítélete, illetve a Fővárosi Ítéletábrá 2.Pf.21.192/2015/4/II. számú, a felülvizsgálati ítélettel hatályában fenntartott jogerős ítélete, valamint az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 8.P.21.761/2015/7. számú, a jogerős ítélettel helybenhagyott ítélete alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azokat. A támadott ítéletek –az indítványozó szerint – sértik az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében rögzített, közérdekű adatok megismeréséhez való jogot. Az indítványozó úgy vélte, hogy a bíróságok az ítéleteikben az alapjog gyakorlását korlátozták anélkül, hogy megjelölték volna azt a konkrét, legitim célt, amely az alapjog-korlátozás alapjául szolgált, és feltárták volna a legitim cél elérése és az alapjog-korlátozás közötti logikai összefüggést. Kifogásolta így azt, hogy a bíróságok nem végezték el az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti vizsgálatot. Az indítványozó szerint az Alkotmánybíróságnak kellene a közérdekű adatok megismeréséhez való jog gyakorlására tekintettel értelmeznie az Infotv. 27. § (6) bekezdését, az abban szereplő döntés-előkészítő adatok, valamint az illetéktelen, külső befolyástól mentes feladat- és hatáskörelátás fogalmát. Szerinte alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy melyek a hatékony és színvonalas köztisztviselői munka Alkotmánybíróság által is védelemre méltónak ítélt garanciális feltételei. Az alapjog megfelelő értelmezése alapján nem lehet a döntés-előkészítésre hivatkozással egy egész dokumentumot, illetve azok teljes csoportját a nyilvánosság elől elvonni. Érvelt továbbá amellet, hogy mivel az adatigény tárgyát képező szakértői módszertan és vélemények képezik az alapját az új pszichoaktív anyagokkal való visszaélés büntetőségéhez vezető jogalkotásnak, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a büntetőjogi jogalkotás egy lényegi eleme, a büntetőjogi tiltás ténybeli indoka milyen határig, milyen mértékben vonható ki alkotmányosan a nyilvánosság köréből. Szükségesnek tartotta ezért, hogy az Alkotmánybíróság jelölje ki a jogalkotás előkészítő szakaszával kapcsolatban támasztható nyilvánosság elvi szempontrendszerét.

II.

- [9] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezése:

„VI. cikk (2) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.”

- [10] 2. Az Infotv. érintett rendelkezései:

„26. § (1) Az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot – az e törvényben meghatározott kivételekkel – erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.”

„27. § (5) A közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat a keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvános. Ezen adatok megismerését – az adat megismeréséhez és a megismerhetőség kizárásához fűződő közérdek súlyának mérlegelésével – az azt kezelő szerv vezetője engedélyezheti.

(6) A döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény – az (5) bekezdésben meghatározott időtartamon belül – a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat további jövőbeli döntés

megalapozását is szolgálja, vagy az adat megismerése a közfeladatot ellátó szerv törvényes működési rendjéről vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.”

[11] 3. A Gytv. érintett rendelkezései:

„15/B. § (1) Valamely anyag vagy vegyületcsoport az új pszichoaktív anyagokra vonatkozó információcseréről, kockázatértékelésről és ellenőrzésről szóló 2005. május 10-i 2005/387/IB tanácsi határozat 4. cikk (1) bekezdése szerinti értesítés (a továbbiakban: értesítés) előzetes szakmai értékelését követően minősíthető új pszichoaktív anyaggá.

(2) Az új pszichoaktív anyaggá minősített anyagokat vagy vegyületcsoportokat az egészségügyért felelős miniszter rendeletében állapítja meg.

(3) Az (1) bekezdés szerinti előzetes szakmai értékelés során azt kell vizsgálni, hogy az értesítésben megjelölt anyaggal vagy vegyületcsoporttal kapcsolatban a magyar hatóságok, szakértői intézmények előtt nem ismert-e olyan adat,

a) amely az értesítésben megjelölt anyag vagy vegyületcsoport gyógyászati felhasználására utalna, és

b) amely kizárja, hogy az anyag vagy vegyületcsoport hasonló mértékű fenyegetést jelenthet a közegészségügyre, mint az 1. § 4. pontjában meghatározott kábítószeres vagy a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 25. törvényerejű rendelet I–II. jegyzékén, valamint a 2. számú melléklet jegyzékében szereplő anyagok.

(4) Az (1) bekezdés szerinti előzetes szakmai értékelést kormányrendeletben kijelölt szakértői szerv végzi.”

[12] 4. A Korm. rendelet érintett rendelkezései:

„27. § (1) Ha az ENSZ Kábítószer Bizottsága határozatával valamely szernek a Kábítószer Egyezmény vagy a Pszichotróp Egyezmény valamely jegyzékére vételéről dönt, a kábítószer-megelőzésért és kábítószerügyi koordinációs feladatokért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) e szernek a Kábítószer Egyezményt, illetve a Pszichotróp Egyezményt kihirdető jogszabály megfelelő jegyzékére, és egyidejűleg az 1. melléklet megfelelő jegyzékére történő felvétele érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket.

(2) Ha az Európai Unió Tanácsa valamely szer jegyzékre vételét az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett határozatával elrendeli, a miniszter e szernek a Gytv. 2. számú mellékletére, és egyidejűleg az 1. melléklet megfelelő jegyzékére történő felvétele érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket.

(3) Ha ismert gyógyszeranyag vagy gyógyszer jegyzékre vétele vagy új besorolása válik szükségessé, az OGYÉI állásfoglalása alapján a miniszter e szernek a Gytv. 2. számú mellékletére, és egyidejűleg az 1. melléklet megfelelő jegyzékére történő felvétele érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket.

(4) Ha információcsere keretében a belföldi vagy külföldi forgalomban feltételezett új pszichoaktív anyag jelenik meg, az Emberi Erőforrások Minisztériuma a szakmai értékelés érdekében, a rendőrség, az OGYÉI és a Kábítószerügyi Koordinációs Bizottság (a továbbiakban: KKB) előzetes megkeresését követően megvizsgálja a Gytv. 15/B. § (3) bekezdésében foglaltakat.

(5) Ha az egészségügyért felelős miniszter megállapítja, hogy a Gytv. 15/B. § (3) bekezdésében foglaltak együttesen fennállnak, a feltételezett új pszichoaktív anyagot listára veszi az új pszichoaktív anyaggá minősített anyagokról vagy vegyületcsoportokról szóló miniszteri rendeletbe.

(6) Új pszichoaktív anyagnak az új pszichoaktív anyaggá minősített anyagokról vagy vegyületcsoportokról szóló miniszteri rendeletben történő kihirdetését követő kockázatértékelését az egészségügyért felelős miniszter végzi. A kockázatértékelés során az egészségügyért felelős miniszter vizsgálja, hogy

a) a kérdéses anyag kiválthat-e függőségi állapotot és a központi idegrendszer izgalmát vagy depresszióját, melyek hallucinációkat vagy motoros vagy ítélőképességi vagy magatartásbeli vagy felfogóképességi vagy kedélyállapot zavarokat hoznak létre, vagy a P1, P2, P3 vagy P4 jegyzéken szereplő valamely anyaghoz hasonló visszaélést és káros hatást, és

b) okkal feltételezhető-e, hogy az anyag közegészségügyi és szociális problémát jelentő olyan visszaélésre ad vagy adhat lehetőséget, amely indokolja annak a Gytv. 2. számú mellékletére történő felvételét.

(7) Az egészségügyért felelős miniszter a kockázatértékelés eredményére figyelemmel

a) a kockázatértékelés idejét egy évvel meghosszabbítja, vagy

b) az anyagot a GyT. Mellékletébe felveszi, vagy

c) az anyagot az új pszichoaktív anyaggá minősített anyagokról vagy vegyületsoportokról szóló miniszteri rendeletből törli és az 1. melléklet D) jegyzékére áthelyezi.

[...]

(9) Az egészségügyért felelős miniszter az értékeléshez bekéri az OGYÉI és az egészségügyi szakmai kollégium véleményét, továbbá a szakterületek ágazati követelményeiért felelős szervek kijelöléséről, valamint a meghatározott szakkérdésekben kizárólagosan eljáró és egyes szakterületeken szakvéleményt adó szervekről szóló kormányrendelet szerint szakvélemény adására kizárólagosan kijelölt szervek és a rendőrség birtokában lévő, az adott szer kóros élvezetére utaló információkat és a KKB állásfoglalását.

(10) Nem alkalmazható a Gytv. 15/C. § (2) bekezdése szerinti kockázatértékelési kötelezettség az új pszichoaktív anyaggá minősített anyagokról vagy vegyületsoportokról szóló miniszteri rendeletben szereplő vegyületsoportok vonatkozásában. A vegyületsoport mindaddig az új pszichoaktív anyaggá minősített anyagokról vagy vegyületsoportokról szóló miniszteri rendeletben marad, amíg van olyan, a vegyületsoporthoz tartozó anyag, amely esetében fennállnak a (4) bekezdésben foglalt feltételek, vagy nem szerepel valamennyi anyag valamely más jegyzéken.”

III.

- [13] Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóságra vonatkozó törvényi feltételeknek.
- [14] Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani, mégpedig az Abtv. 53. § (2) bekezdésének megfelelően az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben benyújtott panaszában (a Kúria ítéletét az indítványozó jogi képviselője 2017. április 4-én vette át, az alkotmányjogi panaszt 2017. június 2-án adta postára) az ügy érdemében hozott kúriai ítéletet támadta.
- [15] Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségét kimerítette. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a, valamint 51. § (1) bekezdése szerint jogosultnak tekinthető, nyilvánvalóan érintett, mivel a támadott kúriai ítélettel lezárt perben felperes volt.
- [16] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az –egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {lásd pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [17] Indítványában a panaszos részben az Infotv. 27. § (5)-(6) bekezdésében foglalt törvényi fogalmaknak az alapjog gyakorlására tekintettel történő értelmezését, továbbá a jogalkotás előkészítő szakaszával szemben támasztható nyilvánosság elvi szempontrendszerének megállapítását kérte az Alkotmánybíróságtól. E vonatkozásban az indítvány nem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség megállapítására irányul, s nem is alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel, ami az indítvány befogadását és érdemi vizsgálatát indokolta volna.
- [18] Érdemben vizsgálendő volt ugyanakkor az alkotmányjogi panasz azon része, melyben az indítványozó a bírói döntéseket érintően kifogásolta, hogy a bíróságok a támadott ítéleteikben az Infotv. 27. § (6) bekezdésének alkalmazásánál nem az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének megfelelően jártak el, s így alaptörvény-ellenesen korlátozták az általuk is elismerten közérdekű adatokhoz való hozzáférést, s ilyen módon a közérdekű adatok megismeréséhez való jogot.

IV.

- [19] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [20] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, illetve az Abtv. 27. §-a értelmében alkotmányjogi panasz alapján a támadott bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja. Az Alkotmánybíróság a bírói döntés felülvizsgálatát az Alaptörvény 28. cikkére figyelemmel végzi el. Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alkotmánybíróság már többször rámutatott arra, hogy: „[a]z Alkotmánybíróság a bíróságok ítéleteit [...] akkor bírálhatja felül, ha azok az Alaptörvény megsabta értelmezési tartományt megsértik, és ezáltal a bírói döntés alaptörvény-ellenes lesz” [3119/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [22]; 3031/2016. (II. 23.) AB végzés, Indokolás [19]; 16/2016. (X. 20.) AB határozat, Indokolás [16]; 17/2016. (X. 20.) AB határozat, Indokolás [25]].
- [21] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a alapján folytatott jelen eljárásban a támadott bírói döntéseknek, s a bennük foglalt bírói jogértelmezésnek az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésével való összhangját vizsgálta. Az indítványozó azt sérelmezte ugyanis, hogy a közérdekű adatok kiadása iránt indított ügyben eljáró bíróságok az Infotv. 27. § (6) bekezdésének alkalmazásánál nem az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének megfelelően jártak el, s ezáltal megsértették a közérdekű adatok megismeréséhez való jogot.
- [22] Az indítványozó által előterjesztett adatigény voltaképpen határtalan mennyiségű információ megszerzésére irányult. Mégpedig az adott közfeladat teljesítésével összefüggésben több éven át keletkezett összes közbülső dokumentum – a Gytv. 15/B. § (3) bekezdése, illetve a Korm. rendelet 27. § (4) bekezdése szerinti, a rendőrség, az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet, valamint a Kábítószerügyi Koordinációs Bizottság előzetes megkeresése kapcsán keletkezett dokumentumok, majd ezekre is figyelemmel az Országos Addiktológiai Centrum általi szakmai értékelés során keletkezett dokumentumok, aztán pedig az új pszichoaktív anyaggá minősítést követően az Országos Addiktológiai Centrum általi kockázatértékelés során keletkezett dokumentumokat, amelybe beletartoznak a Korm. rendelet 27. § (9) bekezdése értelmében az egészségügyért felelős miniszter által az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézettől, illetve az egészségügyi szakmai kollégiumtól bekért vélemények, továbbá a szakvélemény adására jogszabályban kizárólagosan kijelölt szervek és a rendőrség birtokában lévő, az adott szer kóros élvezetére utaló információk, valamint a Kábítószerügyi Koordinációs Bizottság állásfoglalásai – adattartalmához való hozzáférés biztosítását kérte. Miután a közérdekű adatigény ennyire széleskörű, pontosan nem behatárolható, s alapvetően döntés-előkészítő iratokba foglalt információ megszerzésére irányult, nem minősül a közérdekű adatok megismeréséhez való jog aránytalan korlátozásának az a bírói jogértelmezés, amely az adatigény által lefedett teljes döntés-előkészítő folyamatra egészében az ún. automatikus nyilvánosságkorlátozás szabályát alkalmazza az Infotv. 27. § (6) bekezdésére hivatkozással.
- [23] Az ún. automatikus nyilvánosságkorlátozással kapcsolatban az Alkotmánybíróságnak már a –21/2013. (VII. 19.) AB határozatában [Indokolás [43]–[45]], illetve 5/2014. (II. 14.) AB határozatában [Indokolás [37]–[41]] hivatkozott – 34/1994. (VI. 24.) AB határozata rámutatott arra, hogy „garanciális intézménye a köztisztviselői munka színvonalának és hatékonyságának, hogy a köztisztviselők döntés-előkészítése szabadon, informálisan és a nyilvánosság nyomásától mentesen folyik. Ezért az aktanyilvánosság a közbülső munkaanyagokra nem, hanem csak a végeredményre vonatkozik.” (ABH 1994, 177, 190-191.) A 12/2004. (IV. 7.) AB határozatban továbbá az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy az „ún. automatikus nyilvánosságkorlátozás tulajdonképpen egyfajta könnyítést jelent a közérdekű adatokat kezelők számára, hiszen a döntés-előkészítéssel kapcsolatos adatokat, iratokat – azok keletkezésének pillanatában – nem kényszerülnek egyenként titkosítani. Ezen adatok nyilvánossága keletkezésük jellegére tekintettel – minden különösebb intézkedés nélkül – korlátozott. Az automatikus nyilvánosságkorlátozás hiányában minden egyes döntés-előkészítéssel kapcsolatos adat titkosításáról – a munkaanyagok védelme és a döntéshozatali eljárás, illetve a szerv működésének hatékonysága érdekében – külön döntést kellene hozni. Ez pedig elviselhetetlen adminisztrációs terhet jelentene. Ezért szükséges az ún. automatikus nyilvánosságkorlátozás fenntartása, amely megfelelő (alkotmányos) törvényi feltételekkel a közérdekű adatokhoz való hozzáférést arányosan korlátozhatja”. (ABH 2004, 217, 223.) A közigazgatás hatékonysága és befolyásmentessége, valamint átláthatósága közötti helyes egyensúly megtalálása mérlegelést igényel, amit konkrét adatokhoz való hozzáférés korlátozását érintően konkrét ügyekben végső soron a bíróság feladata elvégezni.

[24] Mindezeket összességében figyelembe véve az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a támadott ítéletek nem eredményezték az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése szerinti közérdekű adatok megismeréséhez való jognak az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével ellentétes korlátozását. Az Alkotmánybíróság ezért a rendelkező részben foglaltak szerint az indítványt elutasította.

Budapest, 2018. április 10.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1331/2017.

